

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГСА-2022/23/СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Чойр хот 2022 он</p>	<p>Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа Утас: 70543156 Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Г.Наранбаяр Утас: 70543179 Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор Ц.Батсайхан Утас: 70543179 Цахим хаяг: batsaikhants@audit.gov.mn</p> <p>Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн: “Эн Ай Ти Эс баланс аудит” ХХК Захирал: Ш.Ичинхорлоо Утас: 77270808 Цахим хаяг: nitsbalance@gmail.com</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. Аудитын тайлан	10
3.1 Ерөнхий зүйл.....	10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
3.9.2 Татварын ерөнхий хуулийн хэрэгжилт	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
4. Аудитын илрүүлэлт.....	15
4.1 Залруулсан алдаагүй	15
4.2 Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй	15
4.3 Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй.....	15
4.4 Зөвлөмж.....	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	0

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: govjsumber@audit.gov.mn

2022.02.25 № *24*

тантай _____ -ны № _____ -т

АЙМГИЙН "ТАТВАРЫН
ХЭЛТЭС"-ИЙН ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ
П.ЭНХ-ОЮУН ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн "Татварын хэлтэс"-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн "Татварын хэлтэс"-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	24,231,930.42	31,426,950.31
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,746,728.58	5,466,728.58
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	1,746,728.58	5,466,728.58
31210	Төгрөг	1,746,728.58	5,466,728.58
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,746,728.58	5,466,728.58
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	22,485,201.84	25,960,221.73
35100	Түүхий эд материал	834,900.00	1,193,200.00
35130	Эм боох материал	834,900.00	1,193,200.00
35400	Хангамжийн материал	21,650,301.84	24,767,021.73
35410	Бичиг хэргийн материал	1,481,600.00	2,569,700.00
35420	Аж ахуйн материал	16,303,231.22	17,607,475.61
35440	Түлш, шатах тослох материал	0.00	1,390,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,865,470.62	3,199,846.12
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	797,880,195.70	764,243,959.01
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	797,880,195.70	764,243,959.01
39200	Биет хөрөнгө	792,779,464.36	759,314,179.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	700,000,000.00	700,000,000.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,258,505.60	-40,917,189.60
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	66,900,000.00	66,900,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,428,830.80	-24,568,656.35
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	74,310,239.03	78,959,279.03
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,650,307.54	-37,427,925.56
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	27,554,000.00	27,554,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,647,130.73	-11,185,328.45
39300	Биет бус хөрөнгө	5,100,731.34	4,929,779.94
39301	Програм хангамж	1,710,901.50	1,710,901.50
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,074,170.16	-1,245,121.56
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,464,000.00	4,464,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	822,112,126.12	795,670,909.32
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	822,112,126.12	795,670,909.32
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	822,112,126.12	795,670,909.32
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	103,002,637.26	103,002,637.26
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	718,424,578.88	691,983,362.08
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	690,412,074.57	718,424,578.88
51220	Тайлант үеийн үр дүн	28,012,504.31	-26,441,216.80
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	684,909.98	684,909.98
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	822,112,126.12	795,670,909.32

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
-----	----------	----------	------------

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	353,758,479.84	343,335,330.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	65,600,708.84	15,178,830.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	65,600,708.84	15,178,830.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	59,523,156.26	9,708,830.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	59,523,156.26	9,708,830.00
120009	Бусад орлого	6,077,552.58	5,470,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	288,157,771.00	328,156,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	288,157,771.00	328,156,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	288,157,771.00	328,156,500.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	325,745,975.53	369,776,546.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	325,745,975.53	369,776,546.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	305,191,393.90	334,935,425.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	152,362,265.42	176,660,612.20
210101	Үндсэн цалин	131,725,643.42	111,617,257.20
210102	Нэмэгдэл	0.00	34,031,284.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,113,500.00	13,212,000.00
210104	Урамшуулал	12,523,122.00	17,800,071.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,794,723.15	21,973,021.64
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,892,788.39	15,552,984.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,503,203.69	1,724,346.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,202,563.04	1,355,956.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	290,560.65	303,529.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,905,607.38	3,036,203.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,197,900.00	25,436,491.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,563,499.00	2,171,116.00
210302	Түлш, халаалт	21,934,114.00	21,973,875.00
210303	Цэвэр, бохир ус	700,287.00	1,291,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,193,162.81	22,476,832.61
210401	Бичиг хэрэг	5,021,999.00	3,276,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,708,000.00	1,742,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,732,504.80	3,151,200.00
210404	Ном, хэвлэл	297,600.00	1,646,157.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,132,100.00	2,389,830.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,300,959.01	10,270,745.61
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	830,800.00	2,733,000.00
210604	Урсгал засвар	830,800.00	2,733,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,912,400.00	2,797,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,912,400.00	2,797,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,711,577.72	40,682,591.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	37,488,480.00	38,659,258.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	756,000.00	850,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	999,250.00	994,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	56,450.00	42,464.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,178.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	11,538.00	4,752.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	397,681.72	109,867.50

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,188,564.80	42,175,276.69
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,295,824.00	1,680,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,352,000.00	2,210,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	38,540,740.80	38,285,276.69
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,554,581.63	34,841,121.16
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,100,171.00	29,250,025.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,173,094.00	29,250,025.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,927,077.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,454,410.63	5,591,096.16
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,454,410.63	5,591,096.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	28,012,504.31	-26,441,216.80
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	28,012,504.31	-26,441,216.80

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	690,412,074.57	794,099,621.81
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	690,412,074.57	794,099,621.81
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	28,012,504.31	28,012,504.31
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	718,424,578.88	822,112,126.12
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	718,424,578.88	822,112,126.12
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	718,424,578.88	822,112,126.12
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-26,441,216.80	-26,441,216.80
2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	103,002,637.26	684,909.98	691,983,362.08	795,670,909.32

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	294,235,323.58	333,626,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,042,552.58	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,042,552.58	0.00
120009	Бусад орлого	6,042,552.58	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	288,192,771.00	333,626,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	288,157,771.00	328,156,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	288,157,771.00	328,156,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	35,000.00	5,470,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.00	5,470,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	285,879,595.00	329,906,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	285,879,595.00	329,906,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	265,325,013.37	295,065,378.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	147,174,886.35	175,522,955.95
210101	Үндсэн цалин	97,664,562.77	111,097,596.56
210102	Нэмэгдэл	29,013,666.58	34,458,921.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,096,449.00	13,114,457.60
210104	Урамшуулал	12,400,208.00	16,851,980.13
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,422,982.22	23,110,677.89
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,897,294.38	16,371,405.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,242,940.93	1,747,945.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,158,767.00	1,368,255.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	286,285.99	329,196.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,837,693.92	3,293,876.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,197,900.00	25,436,491.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,563,499.00	2,171,116.00
210302	Түлш, халаалт	21,934,114.00	21,973,875.00
210303	Цэвэр, бохир ус	700,287.00	1,291,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,644,204.80	19,031,930.00
210401	Бичиг хэрэг	4,060,000.00	4,365,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,748,000.00	3,132,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,732,504.80	3,151,200.00
210404	Ном, хэвлэл	447,600.00	433,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,132,100.00	2,375,330.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,524,000.00	5,575,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	830,800.00	3,253,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	830,800.00	2,753,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,912,400.00	2,797,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,912,400.00	2,797,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,873,016.00	41,572,724.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	43,047,600.00	38,659,258.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	756,000.00	850,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	999,250.00	994,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	56,450.00	42,464.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,178.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	1,000,000.00

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210807	Газрын төлбөр	11,538.00	4,752.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,268,824.00	4,340,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,646,824.00	1,680,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,622,000.00	2,660,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,554,581.63	34,841,121.16
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,100,171.00	29,250,025.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,173,094.00	29,250,025.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,927,077.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,454,410.63	5,591,096.16
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,454,410.63	5,591,096.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	8,355,728.58	3,720,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	6,609,000.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,609,000.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,609,000.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,609,000.00	0.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-6,609,000.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	1,746,728.58	3,720,000.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	1,746,728.58
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,746,728.58	5,466,728.58

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	328,156,500.00	322,565,403.84	5,591,096.16	98.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	328,156,500.00	322,565,403.84	5,591,096.16	98.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	298,906,400.00	293,315,378.84	5,591,021.16	98.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	180,009,500.00	175,522,955.95	4,486,544.05	97.51
210101	Үндсэн цалин	102,489,000.00	111,097,596.56	-	108.40
210102	Нэмэгдэл	38,391,700.00	34,458,921.66	3,932,778.34	89.76
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,972,000.00	13,114,457.60	2,857,542.40	82.11
210104	Урамшуулал	23,156,800.00	16,851,980.13	6,304,819.87	72.77
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,209,900.00	23,110,677.89	1,099,222.11	95.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,110,300.00	16,371,405.89	738,894.11	95.68
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,774,900.00	1,747,945.00	26,955.00	98.48
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,419,900.00	1,368,255.00	51,645.00	96.36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	355,000.00	329,196.00	25,804.00	92.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,549,800.00	3,293,876.00	255,924.00	92.79

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,441,400.00	25,436,491.00	4,909.00	99.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,176,000.00	2,171,116.00	4,884.00	99.78
210302	Түлш, халаалт	21,973,900.00	21,973,875.00	25.00	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,291,500.00	1,291,500.00	0.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,962,100.00	18,961,930.00	170.00	100.00
210401	Бичиг хэрэг	4,295,000.00	4,295,000.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,132,000.00	3,132,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,151,200.00	3,151,200.00	0.00	100.00
210404	Ном, хэвлэл	433,400.00	433,400.00	0.00	100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,375,500.00	2,375,330.00	170.00	99.99
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,575,000.00	5,575,000.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,253,000.00	3,253,000.00	0.00	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	2,753,000.00	2,753,000.00	0.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,797,600.00	2,797,600.00	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,797,600.00	2,797,600.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	41,572,900.00	41,572,724.00	176.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,659,300.00	38,659,258.00	42.00	100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	850,000.00	850,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	994,300.00	994,250.00	50.00	99.99
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,500.00	42,464.00	36.00	99.92
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	0.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.00	1,000,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	4,800.00	4,752.00	48.00	99.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,660,000.00	2,660,000.00	0.00	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,660,000.00	2,660,000.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,250,100.00	29,250,025.00	75.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,250,100.00	29,250,025.00	75.00	100.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,250,100.00	29,250,025.00	75.00	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	328,156,500.00	328,156,500.00	0.00	100.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	328,156,500.00	328,156,500.00	0.00	100.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	328,156,500.00	328,156,500.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,750,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,750,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,750,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	70,000.00
210401	Бичиг хэргийн зардал	70,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,680,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,680,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,470,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,470,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,470,000.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	3,720,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,746,728.58
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,466,728.58

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад худалдан авалт, бараа материалтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газартай байгуулсан гэрээний дагуу “Эн Ай Ти Эс баланс аудит” ХХК-ийн аудитор Ч.Ганчулуун гүйцэтгэж, анхан шатанд чанарын хяналтыг аудитын менежер И.Туяа, захирал Ш.Ичинхорлоо, дараагийн шатны чанарын хяналтыг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын менежер Г.Наранбаяр, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтэс 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/22 дугаар албан бичгээр хуулийн хугацаанд ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтэс үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо “Татварын үндсэн чиг үүрэг буюу татварын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, тавар төлөгчийг мэдээллээр хангах, зөвлөгөө өгөх, сургалт сурталчилгаа явуулах” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх зорилгын хүрээнд үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- татварын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
- татвар төлөгчийг мэдээллээр ханган зөвлөгөө өгөх, сургалт сурталчилгаа явуулах;
- татварын хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт эдлүүлэх, улс орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг ханган биелүүлэх, эрсдэлд суурилсан татварын хяналт шалгалтын ажлыг явуулах;
- арга хэмжээтөрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллаар хангах;
- нэмэгдсэн өртөгийн албан татварын хуулийн хэрэгжилтийг хангуулж, зах, худалдааны төвүүдэд урамшууллын “e-barimt” системийг нэвтрүүлэхэд аймгийн засаг даргаас дэмжлэх авах, татварын бааз суурийг тэлэх, өр барагдуулах ажлыг эрчимжүүлэх;

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг дараах хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хууль;
- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”
- Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаалаар батлагдсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар” хүчингүй болж, 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар шинэчлэн батлагдсан;

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тайлант онд тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтэс 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтийг 2021 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаарх нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2.0 хувь буюу 4,694.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон. Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг материаллаг байдлын түвшингийн 70.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тооцсон ба 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардлын дүн материаллаг зөрүүтэй /өссөн/ тул материаллаг байдлыг шинэчлэх шаардлагатай гэж үзэв.

Гүйцэтгэлийн үе шатны материаллаг байдлыг 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардал 369,776.5 мянган төгрөгийн 2.0 хувиар тооцож, 7,395.5 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоов.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 26,441.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	1,746.7	5,466.7	3,720.0
Авлага			
Бараа материал	22,485.2	25,960.2	3,475.0
Бусад эргэлтийн хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	797,880.2	764,243.9	-33,636.3
Нийт хөрөнгө	822,112.1	795,670.9	-26,441.2
Богино хугацаат өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	822,112.1	795,670.9	-26,441.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	822,112.1	795,670.9	-26,441.2

Мөнгөн хөрөнгийн данс өмнөх оноос 3,750.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь ахмадын сан нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 25,960.2 мянган төгрөг болж 3,475.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд 22,840.0 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 5,059.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө 33,636.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь үндсэн хөрөнгийн тайлант оны элэгдлийн хэмжээгээр буурсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 795,670.9 мянган төгрөг болж 26,441.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд 26,441.2 мянган төгрөгийн хасах үр дүнтэй гарсантай холбоотой байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаарх нийт орлого өмнөх оноос 10,423.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 50,421.9 мянган төгрөгөөр буурсан, тусламж, санхүүжилтийн орлого 39,998.7 мянган төгрөгөөр өссөн зэргээс шалтгаалсан байна.

Баталсан нийт төсөвт зардал өмнөх оноос 44,030.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал, норматив зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал, ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшууллын зардал зэрэг зардлуудын өсөлтөөс шалтгаалсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, нийт зарлагыг 420,375.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 142,957.9 мянган төгрөгөөр бууруулж, 277,417.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Улсын төсвийн тодотголоор улсын төсвийн санхүүжилтийг анх баталснаас 50,739.2 мянган төгрөгөөр буюу 18.3 хувиар нэмэгдүүлэн, 328,156.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр, 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 328,156.5 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвийн санхүүжилтийг бүрэн авсан ба гүйцэтгэл нь 98.3 хувьтай байна. Баталсан төсвийн нийт зарцуулалт 1.7 хувиар хэмнэгдсэн нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал, НДШ-ийн зардлын хэмнэлттэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Тайлант онд орон нутгийн болон улсын төсөт төвлөрүүлэх татварын орлогыг Монгол улсын төсвийн тухай хууль, Татварын ерөнхий газрын даргын 2021 оны А/6 дугаар тушаалаар баталсан улсын төсвийн татварын орлогын төлөвлөгөөний хуваарь, Говьсүмбэр аймгийн засаг даргын 2021.01.19-ний өдрийн А/12, 2021.03.12-ны өдрийн А/76, 2021.05.11-ны А/146 дугаартай захирамжаар батлагдсан төсвийн хуваарийн дагуу улс орон нутгийн татварын орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр нь жигд ханган биелүүлж ажилласан байна.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон 5,470.0 мянган, төгрөгийн орлогыг төвлөрүүлж, зарцуулсан байна.

Нэмэлт санүүжилтийн орлогыг хангамж, бараа материалын зардалд 70.0 мянга бараа, үйлчилгээний зардалд 1,680.0 мянга, нийт 1,750.0 мянган төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтсийн 2021 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 21 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс гүйцэтгэл нь 98.9 хувийн биелэлттэй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлал, стандарт болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй тул санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөөлөх гол асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зорицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Говьсүмбэр аймгийн Татварын хэлтэс 2021 онд Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст байршуулвал зохих мэдээллийг ил тод бүрэн байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Татварын ерөнхий хуулийн хэрэгжилт

Тайлант хугацаанд цахим төлбөрийн баримтны худалдан авалт 815.9 мянган төгрөгийн цахим төлбөрийн баримт дутуу шивэгдсэн.

Шийдвэрлэсэн нь: Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5-д "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй" гэсний дагуу цахим төлбөрийн баримтын системд тухай бүр шивүүлэн, баталгаажуулж байх зөвлөмж өгөх

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн И-баримт цахим төлбөрийн баримтын системийн хэрэгжилт нь татварын ерөнхий хуулийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аутидаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1 албан шаардлага өгснийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

3.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АНХААРАХ АСУУДАЛ

Тайлант онд улс орныг хамарсан Ковид-19 цар тахлын улмаас аудитыг цахимаар хийж байгаагаас шалтгаалан байгууллага дээр ажиллаж нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэх, хөрөнгийн биет тооллого хийх, бараа материалыг их хэмжээгээр нөөцөлсөн гэх мэт хөрөнгийн хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлэх нөхцөл байдал хязгаарлагдмал байсныг дараагийн тайлант хугацаанд анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт илэрсэн 4,290.9 мянган төгрөгийн 2 алдаа, зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаагүй

4.2 Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй

4.3 Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын зардалтай холбоотой

1.1 Илрүүлэлт:

Тайлант онд бараа материалыг их хэмжээгээр нөөцөлсөнтэй холбоотой бараа материалын үлдэгдэл өмнөх оныхоос 3,475.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэнтэй нийцэхгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж:

Бараа материалыг хэрэгцээ шаардлагадаа үндэслэн үнэн зөв, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөн зарцуулж, их хэмжээгээр нөөцлөхгүй байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Тайлант онд бараа материалыг их хэмжээгээр нөөцөлсөнтэй холбоотой бараа материалын үлдэгдэл өмнөх оныхоос өссөн.	1	3,475.0							1	3,475.0
2	Тайлант хугацаанд цахим төлбөрийн баримтны худалдан авалт 815.9 мянган төгрөгийн цахим төлбөрийн баримт дутуу шивэгдсэн.	1	815.9							1	815.9
	НИЙТ ДҮН	2	4,290.9	-	-	-	-			2	4,290.9